

El propassat divendres dia 17 va tenir lloc a la Universitat de València la lectura i defensa de la tesi doctoral de **Raúl Cosín** que duia per títol “*Aplicación de los espaciadores ribosomales nucleares transcritos en la filogenia y filogeografía de especies mediterráneas de distribución restringida*”, que ha obtingut la màxima qualificació.

La tesi, que ha estat dirigida per Josep.A Rosselló i Maria Mayol i s’ha dut a terme al **Jardí Botànic de la UV**

, ha estudiat el complex de

Rosmarinus officinalis s.l

. (incloent-hi

R. tomentosus

i

R. eriocalyx

), el parell

Buxus balearica-*B. sempervirens*

i el complex de

Cephalaria squamiflora

a través de l’anàlisi dels polimorfismes de l’espaiador transcrit intern (ITS), una regió de material genètic que actua com a marcador en filogenia i filogeografia.

Aquest tipus de treballs premeten la comprensió dels patrons de diversitat a escala geogràfica i les relacions de parentiu entre les espècies, que són les bases per a la presa de decisions correctes en la pràctica de la conservació de plantes (prioritzacions, estratègies de captura de mostres per a conservació *ex situ*, guies per a reintroduccions o reforçaments, etc.)

Els principals resultats posen de manifest l’existència d’un important polimorfisme intragenòmic per a l’ITS per als tres casos i suggereixen l’existència de múltiples *loci* ribosòmics, variació que caldrà tenir en compte en futurs estudis filogenètics. També es revela que aquesta regió ITS té prou variació a escala infraespecífica per esbrinar les relacions filogenètiques en espècies o complexos d’espècies amb un estret parentiu, així com en espècies de distribució restringida.

Dels casos estudiats, cal remarcar que *Rosmarinus officinalis* i *R. tomentosus* apareixen com a llinatges monofilètics, i a l’interior del primer, no es detecta diversitat genotípica en tota l’àrea de distribució, de manera que les variacions locals no justifiquen cap reconeixement taxonòmic, ni tan sols per a

R. officinalis

subsp.

palau

i, que ha estat descrita de les Balears.

Pel que fa al parell de *Buxus sempervirens* (àrea extensa)- *Buxus balearica* (àrea restringida), es detecta una clara divisió de les seqüències obtingudes entre poblacions de la Mediterrània occidental i de l'oriental i es conclou que les poblacions orientals de

B. balearica

són probablement relictos d'una distribució anterior molt més àmplia.

Idèntica divisió entre poblacions mediterrànies orientals i occidentals és reportada per al grup de *Cephalaria squamiflora*, i, a escala occidental, s'ha pogut establir l'origen de les poblacions ancestrals de l'antic massís proto-ligúric (Balears/Sardenya/Còrsega...), com a resultat de la divisió en diverses microplaques, sense arribar, però a suportar la divisió del complex en cinc espècies independents. La proposta de la tesi és el reconeixement de dues úniques espècies,

C. squamiflora

(occidental) i

C. balearica

(oriental).